

Zuiddorpe (Zeeuws-Vlaanderen)

Enige informatie over de periode gedurende de Tweede Wereldoorlog in Zuiddorpe waar Merardus Elize Hoeijenbos voor het Wapen der Marechaussee werkzaam was. Voornamelijk is niet bekend welke rol Merardus daar gespeeld heeft. Merardus in de ogen van de bezetter een misdrijf gepleegd en heeft daarvoor gevangen gezeten in zowel het Huis van Bewaring te 's-Hertogenbosch als in het concentratiekamp Vught. Bekend is dat Merardus een door de SiPo gezochte man weggehouden. Na de Tweede Wereldoorlog is hem rechtsherstel verleend.

Zuiddorpe (wikipedia)

[Naar navigatie springen](#)[Naar zoeken springen](#)

Zuiddorpe

Plaats in **Nederland**

Details

(Details)

Situering

Provincie	Zeeland
Gemeente	Terneuzen

Coördinaten	51° 14' NB, 3° 54' OL
Algemeen	
Inwoners (31-12-2009)	956
Overig	
Postcode	4574
Netnummer	0115
Detailkaart	
	
Zuiddorpe in de gemeente Terneuzen	
Portaal Nederland	

Zuiddorpe (*Zeeuws: Zuudurpe*) is een dorp (956 inwoners in 2009) bij **Axel** in de gemeente **Terneuzen**, in de **Nederlandse provincie Zeeland**. Het dorp bevindt zich in de regio **Zeeuws-Vlaanderen**. Vanwege haar zuidelijke ligging ten opzichte van de stad Axel heet Zuiddorpe zoals het heet, zoals **Westdorpe** genoemd is naar haar westelijke positie ten opzichte van Axel.

Inhoud

- [1 Geschiedenis](#)
- [2 Bezienswaardigheden](#)
- [3 Natuur en landschap](#)
- [4 Evenementen](#)
- [5 Geboren in Zuiddorpe](#)
- [6 Zie ook](#)
- [7 Nabijgelegen kernen](#)
- [8 Externe link](#)

Geschiedenis**[bewerken]**

Zuiddorpe is sinds 1236 bekend als parochie. Het dorp werd toen *De Moeren* genoemd naar het veengebied ten noorden van het dorp.

Vanaf 1406 was de naam *Zuiddorpe* bekend uit de bronnen. Daarvoor heette het mogelijk Moere of Nieuwerkerke. Het dorp lag op een zandrug en had daardoor weinig last van de

overstromingen die het grootste deel van [Zeeuws-Vlaanderen](#) teisterden. Ten noorden van het dorp lagen een [veengebied](#) (of "moer") en de [Axelse Kreek](#), waardoor het vanuit Axel slecht bereikbaar was. Hierdoor bleef het dorp tijdens de [Nederlandse Opstand](#) lange tijd in Spaanse handen, tot het in 1646 door het [Staatse leger](#) veroverd werd.

Maria Hemelvaartkerk

Inmiddels had de [Contrareformatie](#) haar werk gedaan en het dorp bleef grotendeels [Rooms-katholiek](#), in tegenstelling tot de streek ten noorden van Zuiddorpe. Pas vanaf 1788 had Zuiddorpe weer een eigen (schuil)kerk. Tot die tijd kerkten de meeste Zuiddorpenaars over de grens in [Overslag](#) en [Wachtebeke](#). Het huidige kerkgebouw dateert van 1865 en staat aan de met linden omzoomde dorpsstraat.

Tot 1 april 1970 was Zuiddorpe een zelfstandige gemeente. Daarna ging het dorp op in de gemeente [Axel](#). Sinds 1 januari 2003 is Zuiddorpe onderdeel van de gemeente [Terneuzen](#).

Bezienswaardigheden**[bewerken]**

- De [Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemelopnemingskerk](#) is een neogotisch kerkgebouw van 1885. Bij de kerk behoort ook een [processiepark](#).

Natuur en landschap**[bewerken]**

Zuiddorpe ligt in een zeeleipoldergebied, op de overgang naar het [pleistoceen](#). De hoogte bedraagt ongeveer 1,5 meter. De [Zuiddorpepolders](#) zijn in de 17e eeuw ingedijkt, bevatten enkele bospercelen, enkele [wielen](#) zoals de [Ratteput](#), een deel van de [Sint-Elooiskreek](#), en de [Moerspui](#) met het [Fort Moerspui](#).

Evenementen**[bewerken]**

Het Zeeuws-Vlaamse dorp heeft jaarlijks in augustus een [boekweitfeest](#), een gewas dat hier vroeger veel verbouwd werd. Tevens organiseert de plaatselijke carnavalsvereniging De Pott'nstampers hun jaarlijks terugkerende 'AfterSun Party' als afsluiting van de zomer. Dit feest

vindt altijd in het tweede weekend van september plaats en trekt honderden bezoekers. Verder kent Zuiddorpe een actief verenigingsleven.

Geboren in Zuiddorpe**[bewerken]**

- [Marie-Cécile Moerdijk](#) (24 mei 1929), zangeres en schrijfster
- [Carlos Moerdijk](#) (13 maart 1945), klassiek pianist

Zie ook**[bewerken]**

- [Lijst van rijksmonumenten in Zuiddorpe](#)
- [Lijst van gemeentelijke monumenten in Zuiddorpe](#)
- [Lijst van burgemeesters van Zuiddorpe](#)

Nabijgelegen kernen**[bewerken]**

[Westdorpe](#), [Overslag](#), [Koewacht](#), [Axel](#), [Kruisstraat](#)

Externe link**[bewerken]**

- [Carnavalsvereniging De Pott'nStampers](#)
- [Stichting Kerkenpaden Zuiddorpe](#)

Zie de categorie *Zuiddorpe* van [Wikimedia Commons](#) voor mediabestanden over dit onderwerp.

Een fragment over de Tweede Wereldoorlog uit de publicatie

‘Het Geslacht van Haelst in Zuiddorpe’

Voorbericht bij deze web-publicatie

Voor u op het scherm staat de elektronische versie van “Het geslacht Van Haelst in Zuiddorpe” door Dr Guy van Haelst. Ik prijs me gelukkig dat onze familie-historicus me de toestemming gaf om deze publicatie op de familie-site te zetten zodat ieder van deze boeiende en leuk geschreven episode uit onze familiegeschiedenis kennis kan nemen. In het voorjaar van 2001 kreeg ik van mijn broer en schoonzus Fred en Marika de Meijer uit Terneuzen een knipseltje uit het dagblad De Stem over de publicatie van de 200-jarige geschiedenis van het geslacht Van Haelst in Zuiddorpe. Contact met Guy van Haelst in Mechelen was snel gelegd, maar helaas had hij geen exemplaren meer beschikbaar. Omdat onze ouders overleden waren ná de publicatie, had Guy de kinderen van Ophélie van Haelst uit Terneuzen niet kunnen bereiken. Door toeval kwam ik via internet in contact met Lies Robbe - van Aalst (geen familie), die een exemplaar over had. Ik vond het zó interessant en leuk geschreven dat ik het jammer vond dat niet alle nazaten van de Zuiddorpse Van Haelsten er kennis van konden nemen. Tijdens een bezoekje aan Mechelen vond Guy het gelukkig ook een goed idee om zijn werk voor alle familieleden, die geen exemplaar hadden kunnen bemachtigen, beschikbaar te maken via de familie-website. Dat had nog heel wat voeten in de aarde. Het origineel was met niet meer zo gangbare software getyped en een deel van de tekst ontbrak in elektronische vorm. Scannen en omzetten van de tekst naar moderne software bleek een monnikenwerk, maar het is toch gelukt. Om ook de meer

dan 100 pagina's bijlagen op de website te zetten zou nu te ver voeren. Daarom heb ik een selectie gemaakt van documenten en foto's en deze deels in de tekst gevoegd, deels al klikklare bijlagen aan de introductiepagina toegevoegd. De nieuwe vormgeving is van ondergetekende. Noten staan steeds in de linkerkolom. De verwijzing naar de bijlagen in de tekst is gehandhaafd, ook al zijn deze bijlagen (nog) niet opgenomen. Gekozen is om het boek in PDF-formaat op de site te plaatsen, zo kan ieder het boek makkelijk openen en/of downloaden en met Acrobat Reader lezen. Acrobat Reader is op vrijwel alle moderne computers geïnstalleerd. Zo niet, dan is op de introductiepagina tot dit boek een link opgenomen naar de site van Adobe, waar dit lees-programmaatje kan worden ge-download. Guy van Haelst werkt nu aan de geschiedenis van de familie in Verrebroek in de periode voorafgaand aan 1795. Ik wens hem daarbij veel genoegens, doorzettingsvermogen en inspiratie! Tom de Meijer (1) Uitgever van deze familie-website, Maastricht, 20 januari 2002

De Tweede Wereldoorlog

En zoals voor de Eerste Wereldoorlog waren allerlei maatregelen en bepalingen verboden van een donkere tijd. Burgemeester Aimé van Waes van Zuiddorpe vond het in 1939 wenselijk dat aan de veldwachter een gasmasker en een stalen helm werd verleend. We vinden in de gemeenterekeningen een post "kosten inzake bescherming tegen luchtgevaar." Wettelijke bepalingen inzake ambtstermijnen leidden op 1 januari 1940 tot het eervol ontslag van Aimé van Waes. Hij was vierentwintig jaar burgemeester geweest onder moeilijke omstandigheden. Nieuwe burgemeester van Zuiddorpe werd M.A.B. Puylaert (°9 april 1896). De heer van Waes bleef wel als wethouder. Op 11 maart 1940 overleed Henricus-Augustinus van Haelst op de leeftijd van 88 jaar. Hij werd zoals zijn echtgenote in Zuiddorpe begraven. De ouderlijke hofstede in de Canisvlietpolder werd beheerd door zijn derde kind Josephus-Franciscus van Haelst die in 1924 gehuwd was met Mathilde Serraerens die hem zes kinderen schonk. Hij zal stilaan gedeeltelijk eigenaar worden zowel van gronden als van de hofstede. Niet in deze publicatie opgenomen een foto van de lagere school tijdens de 'crisistijd' met o.a. Henri, Henriëtte, Emma en Gerarda van Haelst. Dr Guy van Haelst, Het Geslacht Van Haelst in Zuiddorpe 136 Burgemeester Maurice Puylaert bestuurde Zuiddorpe vooreerst gedurende 4 maanden zonder oorlogsgeweld. Maar op 10 mei 1940 scheerden vijandelijke vliegtuigen over Zuiddorpe en wierpen een aantal nutteloze bommen om de angstpsychose op te zwepen. Franse en Belgische legereenheden trokken achteruit en dwongen de Westdorpenaren tot evacuatie. Die trokken naar Zuiddorpe waar ze door de bevolking zo goed als mogelijk werden opgevangen (zie bijlage nr 84). Zo verleende Alphons van Haelst, die ook Voorzitter was van het Rooms-Katholiek Armbestuur, gedurende vijf dagen onderdak in zijn brouwerij aan 23 personen. Na de capitulatie liet de bezetter zich in Zuid- en Westdorpe weinig zien maar zijn verordeningen lieten zich spoedig voelen. Beleidsverantwoordelijken deden wat ze konden met als eerste doelstelling de bescherming van de bevolking. Zo werd bepaald dat bij luchtaanvallen de inwoners van Zuid- en Westdorpe dienden opgevangen en verzorgd in het Rooms-Katholiek Patronaat te Sas-van-Gent. Burgemeester Puylaert werd verzocht alle wapens (uitgezonderd jachtgeweren) bij de burgers op te sporen: hij leverde 11 flobertgeweren af. Weldra verboden de Duitse autoriteiten alle klokkengelui. Heel wat mensen en materiaal waren zoek. De Koninklijke Nederlandsche Automobiëclub spande zich in om alle her en der achtergelaten rij- en voertuigen aan de rechtmatige eigenaars terug te bezorgen. Gedurende meer dan vier jaar werden de burgemeesters door de bezetter gedwongen aan

allerlei orders gevolg te geven. Zo moesten zij lijsten laten opstellen van alle joden, vreemdelingen, zigeuners enz... die eventueel in hun gemeente verbleven. De bevolking werd ten strengste aangemaand zich te onthouden van alle openbare uitingen van aanhankelijkheid aan Oranje en vijandigheid tegenover de bezetter. In de dagbladen verscheen van Duitse zijde een mededeling waarin de bevolking met het oog op de in de maand augustus voorkomende gedenkdagen van leden van het Huis van Oranje er op gewezen werd dat "het dragen van insignes, bloemen, strikjes enz... waardoor men zijn gezindheid t.o.v. het Huis van Oranje tot uitdrukking brengt, niet zal worden geduld, zomin als het uitsteken van vlaggen of het aanbrengen van andere versierselen aan gebouwen." Reeds op 1 juli bevolen de Duitsers uit de plaatselijke Luchtbeschermingskomitees alle joden en niet-Duitsgezinden te verwijderen. Men kreeg tien dagen de tijd om de 'zuivering' door te voeren en aan de bevelhebber van de 'Ordnungspolizei' te rapporteren. "Bij eventueel niet-inzenden zal ik moeten aannemen dat in de betrokken gemeente geen gevolg is gegeven aan de hierboven staande Aanwijzingen." zo heette het. De kuststreken werden extra bewaakt. Wie zijn woonplaats verliet, moest in het bezit zijn van een in het Duits opgestelde toelating (zie bijlage nr 34 W.D.). Dr Guy van Haelst, Het Geslacht Van Haelst in Zuiddorpe 137 De werkloosheid bleef drukken o.m. door de sluiting van de fabrieken te Sluiskil en elders. Steeds werd elke aangelegenheid door de gemeente aangegrepen om de inkomsten te verhogen. Zo werd een reepje grond van de lagere school (160 m²) verkocht aan meester E. Lansu voor f. 200. En Piet van Dongen drong meermaals aan op de verkoop van de bomen van het dorpsplein voor ze te oud werden. Toch werd gelukkig hierop niet ingegaan. De voormalige gemeentelijke lagere school, destijds met zoveel financiële moeite opgericht door wijlen burgemeester A.A. van Haelst, was dringend aan verbouwing toe. Onder impuls van pastoor Philippe Maertens, was de gemeente bereid voor 'het onderhoud' bij te springen en ging daartoe een lening aan ad f. 10.000. Toch werd het leven bijna dagelijks bepaald door de aanwezigheid van de bezetter in het land. Weer werd zoals tijdens Wereldoorlog een centraal Distributiekantoor opgericht dat instond voor de verdeling van o.a. broodbonnen, vleeschkaarten, textielgoederen, petroleumbonnen, schoenbonnen enz... Onder de bevolking werd kaas en spek gratis uitgereikt. Het bakken van wit brood, behalve voor zieken, werd verboden. Slechts uitzonderlijk werd aan eigenaars van motorrijtuigen brandstof geleverd o.a. bedrijven, geneesheren en dringende diensten. Paarden geschikt voor het Duitse leger dienden ingeleverd. Rubber bleek een kostbare materie: vandaar de verplichting het bezit van banden te melden. En vanzelfsprekend werden ook in Westdorpe de vuurwapens nauwgezet verzameld (zie bijlagen nr 35 WD). Alle woningen, ook handelszaken, moesten tijdig verduisterd en het was ten strengste verboden buitenlandse, vooral Engelse radio-uitzendingen te beluisteren. Duivenliefhebbers hielden hun lievelingen rondom de duiventil. Door de kans op luchtaanvallen met brandbommen werden de boeren aangemaand te velde hoogstens vijf korenrijtjes bij elkaar te plaatsen op een afstand van minstens 200 meter. En alhoewel danspartijen verboden werden, dronken boer en burger als van oudsher tijdig hun biertje of jeneverke. 'n Gerstebier kwam op 12 cent, het betere pilsje op 20 cent, 'n glaasje jenever op 15 cent. Moeilijke werkomstandigheden op de secretarie van Westdorpe konden Gustaaf van Haelst en Emerence Casteels er niet van weerhouden op 30 oktober 1940 het huwelijksbed te spreiden. Hun eerste drie kinderen werden tijdens de oorlogstijd geboren. Aan tapperijen was er in Westdorpe (zoals we eerder ook al voor Zuiddorpe opmerkten) geen nood. Onmiddellijk na de oorlog noteerde de burgemeester niet minder dan 27 caféhouders. Naarmate de oorlogsjaren vorderden, werd de toestand van onzekerheid krampachtiger. Dr Guy van Haelst, Het Geslacht Van Haelst in Zuiddorpe 138 Burgemeesters dienden o.a. melding te maken van o.a. alles wat op bootjes geleeke op hun grondgebied (zelfs kano's met peddels). Teneinde het Nederlandse volk zelf te behoeden voor represailles of dwangmaatregelen, vonden sommige burgemeesters en bezetter het opportuun 'n soort bewakingsdienst tegen sabotage op te richten op basis van vrijwilligheid: vergoeding voorzien tegen f.0,50 per uur. In Westdorpe stelde zich de NSB-burgemeester, winkelier E.Kalle, terstond ter

beschikking. Op verschillende plaatsen legden de Duitsers mijnevelden aan weliswaar voorzien van afrasteringen. Die werden soms door onbekenden beschadigd. In maart 1944 deed het gerucht de ronde dat bepaalde gedeelten van Zeeuws-Vlaanderen onder water konden worden gezet. Na de landing der Geallieerden op 6 juni 1944 in Normandië gelastte de bezetter allerlei kleinzielige controles. Telefoongesprekken werden afgeluisterd (zeker deze vanuit de gemeentesecretarie, knotwilgen mochten niet gesnoeid. In Westdorpe reden in juli '44 gemiddeld 35 paarden voor de 'Wehrmacht'. "Vrijwillig rijden er geene, ook rijden er geen gebrande (1) paarden" noteerde burgemeester Kalle. Om de gezondheid der opgroeiende jeugd te vrijwaren, ontving ieder kind kosteloos 3 vitamine-C tabletten per week. Teneinde de voedselbevoorrading niet in het gedrang te brengen, riep de Commissaris der Provincie in mei 1944 de vrouwen op mee te werken aan de verdunning der suikerbieten op het veld. De Bevrijding Op 16 september 1944 werd Zuiddorpe bevrijd door een Poolse divisie die ressorteerde onder Brits Hoger Commando. Voor de bevolking viel geen noemenswaardig leed te noteren. Voor Westdorpe werd het 20 september. Hier eiste het geweld wel enige slachtoffers. Zo lezen we in een schrijven van de opnieuw geïnstalleerde burgemeester van Hootehem op 23 juni 1945: "de heer Kindt is overleden tengevolge van het ontploffen van een mijn. Veldwachter F.W. ten Haken stierf aan de gevolgen van granaatscherven. Edward Cammaert, ingeschreven als evacu , verloor beide benen. De heer Riemens werd gedood tijdens een bombardement." De Kon. Nederlandse Toeristenbond vroeg de gemeenten al vlug om informatie i.v.m. al of niet toegankelijke gebieden: "het lijkt ons absoluut noodzakelijk dat vreemdelingen die gebieden mijden waar het gevaar van landmijnen aanwezig is. Heele landstroken kennen dit gevaar niet, andere wel. Soms is een bepaalde streek volstrekt ongevaarlijk (1) Stamboekpaarden, herkenbaar aan hoefijzer in de hals. Uiteraard de betere soort. Dr Guy van Haelst, Het Geslacht Van Haelst in Zuiddorpe 139 op  n gedeelte na. We vragen in geval van twijfel de grenzen van het gevaar wat aan de ruime kant te nemen." Zoals overal elders begon evenwel de epuratie van al of niet vermeende collaborateurs. Op 1 oktober moest de Zuiddorpse gemeentesecretaris J.M. Moerdijk zijn functie staken wegens NSB-sympathieën. Oorlogsburgemeester E.Kalle van Westdorpe had reeds op 4 september 1944 met vrouw en zeven kinderen de gemeente verlaten. Op nationaal vlak werden de gemeenten verzocht voor het gemeentepersoneel een zuiveringscommissie op te richten. In Zuiddorpe werd de aanstelling van pastoor Philippe Maertens als lid gewraakt. In zijn plaats kwam verzetsman en brandweercommandant Piet van Dongen (zie bijlage nr 84 a). De grootste zorg betrof evenwel het welzijn van de ca 1000 Zuid- en meer dan 2000 Westdorpenaren. De schaarste was niet meteen verdwenen! Om in de eerste behoeften aan brandstof te voorzien, mochten de mensen beschikken over uit de velden komende palen. Burgemeester van Hootehem, die zijn functie in Westdorpe hernomen had, verzocht 1 cent per kg te willen betalen. Er was een groot tekort aan schoeisel. Westdorpe liet aan de Commissie Voorziening Zeeland weten dat ca 2100 paar schoenen dringend nodig waren. Bovendien was er nood aan werkschoenen voor fabrieksarbeiders: "vele ingezetenen werken op de fabrieken te Sluiskil en Sas van Gent. Naar deze gemeente is het ongeveer een half uur lopen en naar Sluiskil een uur. De mensen moeten dit momenteel op klompen doen. Bij regenweer komen de meesten 's avonds met natte voeten thuis wat zeer slecht op den arbeidszin werkte." Maar ook die klompen waren schaars. Daarvoor vroeg men in Westdorpe ook 2100 paar! Elders in Zeeland o.a. in de overstroomde gebieden op Walcheren was er gebrek aan waterlaarzen. Voor de karren der landbouwers en de vuilniskarren der gemeente was er geen wagensmeer. Er was een wachtlijst voor de landbouwers voor wie hoefijzers nodig had (zie bijlage nr 34a WD). Voor velen onder ons zal zelfs de rantsoenering van electriciteit vreemd lijken. Enkele neringdoeners dienden noodgedwongen dagelijks tijdig hun werkzaamheden te stoppen! Tot en met de definitieve kapitulatie van Duitsland in mei 1945 bestond dag en nacht het gevaar der V-1 en V-2 bommen. Zo kwam er  n -gelukkig in open veld- neer achter de brouwerij van Waes-Boodts te Westdorpe. De

gemeente-uitgaven bleven al die tijd stijgen. 'n Greep uit al die posten leert ons dat subsidies werden verstrekt aan het secundair of voortgezet onderwijs waar dorpsgenoten school liepen zoals de Rijks Hogere Dr Guy van Haelst, Het Geslacht Van Haelst in Zuiddorpe 140 Burgerschool te Terneuzen, de Katholieke Hogere Burgerschool en de Ambachtsschool te Hulst. Ook de naai- en huishoudschool te Zuiddorpe kreeg financiële steun. Van het gemeentepersoneel ontving burgemeester Maurice Puylaert f1800 (met kindergeld f.2335) wat in 1953 reeds was opgelopen tot f.4897. Gemeentegeneesheer J.H.B. Puylaert ontving f 217. De eerste Zuiddorpse begroting na de oolog in 1945 vertoonde een nadelig saldo ad f 18.197. Allerlei stichtingen en verenigingen schoten als paddestoelen op en vroegen om bijdragen. Aan de 'Eerste Zeeuwse Vlassersschool' te Koewacht werd f 150 toegekend (1). De voetbalvereniging van Zuiddorpe kreeg 200 gulden als oprichtingssubsidie. René D'Hert ontving een jaarlijkse vergoeding voor het beschikbaarstellen van een vuilnisbelt. De ophaaldienst fungeerde nadien mits een aanslag ad f 3. Wegens het ontbreken van de torenklok werd 'gelukkig' de kloklouder ontslagen. Solidariteit met en opvang van oorlogslachtoffers waren geen ijdele woorden. Gustaaf van Haelst wiens politieke betrouwbaarheid onaantastbaar was en die reeds in 1945 stukken ondertekende in naam van secretaris Kieboom, had in november 1944 veertien dagen het uit Oostburg op de vlucht geslagen gezin D'Hondt, vader, moeder en twee dochters onderdak verleend. "Aan dit gezin is tijdens zijn verblijf in Westdorpe geen evacuatiesteun uitgekeerd en ook geen zakgeld uitbetaald. Ook aan den kwartiergever is geen kwartiergeld uitbetaald." zo lezen we. Bij hen verbleven nadien lange tijd twee meisjes uit het verdere Vlaardingen. Als voorzitter van het Wit-Gele Kruis te Westdorpe trachtte hij de zorg voor zijn dorpsgenoten in deze drukkende tijd ter harte te nemen. Vanuit Roosendaal had de Overste der Zusters Recollectiënen meegedeeld na 1 januari 1946 geen religieuze wijkverpleegster meer te kunnen beschikbaarstellen. Als reactie vanuit Westdorpe luidt het: "deze gemeente dreigt zedelijk te vervallen. Dit is deels het gevolg van de oorlogsomstandigheden en deels vindt het zijn oorzaak in het feit dat de zeden in Sas-van-Gent zeer los zijn en in Zelzate absoluut slecht. Uw zuster heeft veel vat op de mensen. Van haar wordt een terechtwijzing aanvaard. Ik beschouw de zuster wijkverpleegster als een onmisbare steun in de strijd tegen allerlei vuils op zedelijk gebied." (Brief van 13 oktober 1945).